

ENRÔLÉS DE FORCE 2018

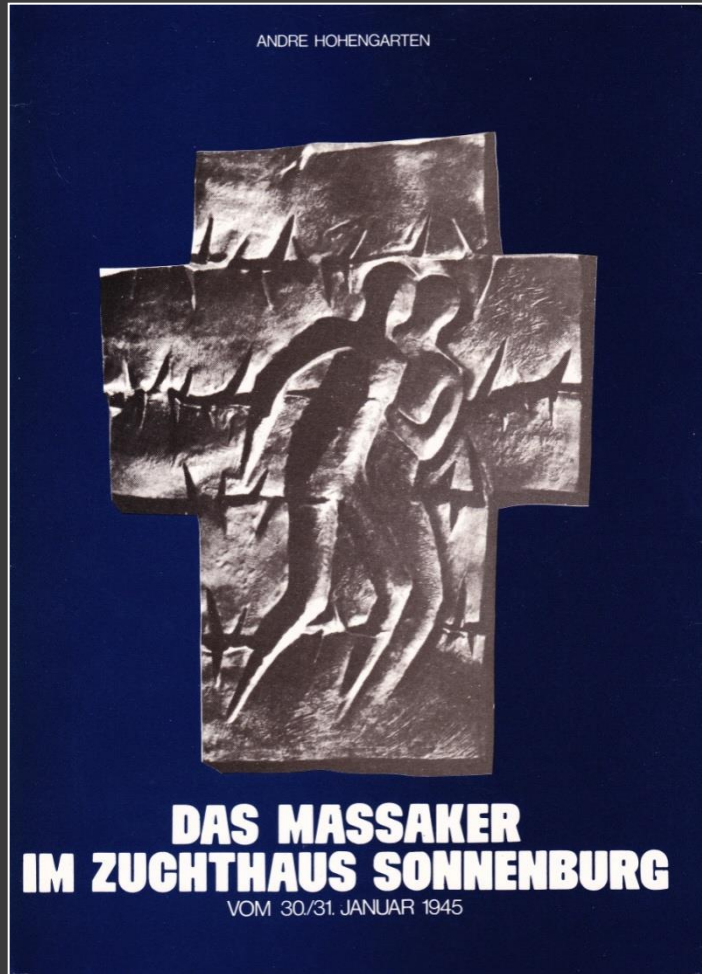
Gedenkfeier fir d'Affer vu Sonnenburg
zu Diddeleng
30.1. 2018

Biller: Antoinette Ney, Jean Ferber
Zesummestellung: Jean Ferber 2018

Wat war dann den 30. Januar 1945 zu Sonnenburg (Slonsk) geschitt?

„... Slonsk liegt 95 km östlich von Berlin, 12 km südöstlich von Küstrin (Kostrzyn), wo Warthe und Oder zusammenfließen, und rund 150 km westlich von Posen (Poznan).

Dort wurden in der Nacht vom 30. auf den 31. Januar 1945 insgesamt 819 KZ- und Zuchthausinsassen blindwütig von der aus Frankfurt/Oder angerückten SS ermordet – darunter mindestens 91 Luxemburger Zwangsrekrutierte.

Der Grund? – Weil die Russen im Anmarsch waren und keiner von ihnen den Befreiern lebend in die Hände fallen sollte.

Insgesamt waren 823 Opfer zur Ermordung ausgewählt worden. Vier „Erschossene“ kamen wie durch ein Wunder mit dem Leben davon.

(Zitat aus „Nie Wieder!“ Band 3 von André Heiderscheid ISBN 978-2-87963-5)

Bis an de leschten Detail sinn déi tragisch Ereegnisser vu Sonnenburg am André Hohengarten sengem Buch festgehal

Uewen: Dës Éierepaart am Agank vum Kierfecht zu Slonsk gouf op Initiativ vun der Lëtzebuerg Zwangsrekutéiertefederatioun mat polnesche Künstler realiséiert fir de 50. Anniversaire vum Massaker

Riets: Dat Lëtzebuenger Monument zu Slonsk mat de Nimm vun eise Jongen

Fédération des Enrôlés de Force du Grand-Duché de Luxembourg Victimes du Nazisme (FEDEF)

Amicale des Enrôlés
de Force Dudelange

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère d'État

Comité pour la mémoire
de la Deuxième Guerre mondiale

Ont l'honneur de vous inviter

à la cérémonie de commémoration en mémoire des 91 jeunes hommes exécutés par un SS-Sonderkommando à Sonnenburg/Slonsk (Pologne) dans la nuit du 30 au 31 janvier 1945, qui se tiendra, mardi, le 30 janvier 2018, à partir de 18,45 heures à Dudelange

PROGRAMME

18,45 heures près du Monument des Enrôlés de Force de Dudelange (près de l'Eglise paroissiale)

Inauguration d'une plaque commémorative avec dépôt de gerbes devant le Monument des Enrôlés de Force de Dudelange
Sonnerie aux Morts interprétée par des musiciens de la Harmonie Municipale de Dudelange.

19,15 heures dans l'église paroissiale Saint Martin de Dudelange:

Discours de bienvenue et mots d'introduction au sujet du massacre de Sonnenburg, par le président de la Fédération des Enrôlés de Force, Monsieur Erny Lamborelle.

Intervention du Bourgmestre de la Commune de Dudelange, Monsieur Dan Biancalana
Cérémonie de recueillement par Monsieur le Curé-Doyen Edmond Ries, encadrée par la Chorale Saint Martin de Dudelange.

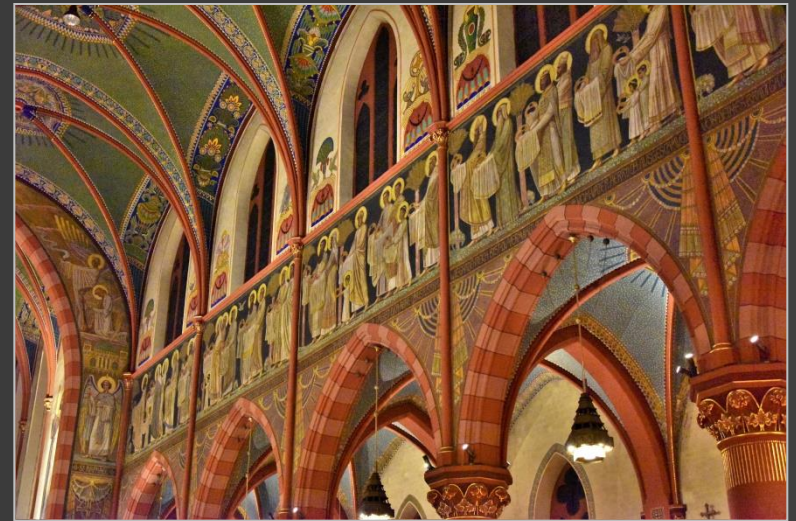
Prières d'intercession : Appel nominatif des 91 jeunes gens exécutés âgés de 19 à 24 ans, avec dépôt d'une cierge pour chaque victime par des jeunes gens du Lycée Nic. Biever et de la Maison des Jeunes de Dudelange du même âge.

Chant : « Un Eis Jongen 1940-1945 »

Fin de la cérémonie : Chant : Hymne Nationale « Ons Heemecht »

Après les cérémonies : La Commune de Dudelange invite au vin d'honneur dans la Mairie.

DIR SIDD NET VERGIES

D'Kierch vun Diddeleng mat hiren eemolegen Molereien, deene wonnerschéinen Alteeër an deene passenden Arrangementer an eisen Nationalfaarwen huet ee wüerdege Kader gebild fir eng einfach an dach ergräifend Gedenkfeier

Lescht
Virbereedungs-
aarbechten an der
Kierch.

Frësch Blumme suergen fir eng
warem Atmosphär an 91 Kärzen
waarden drop fir ugefaang ze ginn.

Rassemblement vun den Inviteeën a
Sympatisanten op der Kiercheplaz

10 motivéiert Jugendlecher aus dem Lycée Nic Biever si mat hirem Enseignant mat Zäit do fir sech aktiv un der Gedenkfeier ze bedeelegen.

v.l.n.r.: Thaïs Paradella (vir), Mara Deloge, Lisa Zimmermann, Joyce van Kaufenbergh, Diana Granja, Ben Bingen, Yves Schmartz, Claudia Weydert, Laurent Welscher, Zoé Laurent nit um Bild: Anna Perlic

Als bleiwend Erënnerung un
d'Gedenkfeier gëtt eng Gedenktafel
ageweit an et gi Blummen vun der
Federatioun vun den Enrôlés de Force an
der Gemeng Diddeleng
néier geluecht.

Während Interessenten aus Politik a Gesellschaft, betraffe
Familljememberen a Sympathisanten vun der Enrôlés de Force,
hire Respekt duerch hir Präsenz ausdrécken gëtt de Josy Lorent
Erklärungen zum Ulass vun dëser Feier

An déiwem Respekt verneige mir eis virun
deenen déi hirt Liewen fir eis Fräiheet an eis
Heemecht geaffert hunn.

< v.l.n.r. Hubert Braquet, Presid. EF Diddeleng
Dan Biancalana, Buergermeeschter
Erny Lamborelle, Presid. Comité nat. FEDEF

< A stëllem Gedenken v.l.n.r.:
Mme Clementine Kintsch-Paul
Mme Sonja Moretoni
Mme Henriette Paul

D'Sonnerie aux morts
gouf gespillt vum:
Daniel Pedana (Trompette) a
Luca Pedana (Trommel)

Den Här Dechen Edmond Ries begréisst d'Éieregäscht

Uewen; Dan Biancalana
(Buergermeeschter) a
Josy Lorent
(Enrôlés de Force)
Ennen: Mars di Bartolomeo
(Chamberpresident)

v.l.n.r; Dan Biancalana (Buergermeeschter Stad Diddeleng), Mars di Bartolomeo (Chamberpresident), Erny Lamborelle (President Federation des Enôlés de Force) Loris Spina a Claudia Dall' Agnol (Schäffen Stad Diddeleng) Mme Maisy Ginter, (Vizepresidentin FEDEF) Josy Lorent (Vizepresident FEDEF an CM2GM), Marcel Goniva (Zäitzeien a President vun der Edf-Sektioun Dikrech)

Riets: 1. Rei v.l.n.r.:

Jean-Claude Wivenes, Staatsrotspresident
John Marshall, englesche Botschafter
Piotr Wojtczak, polnesche Botschafter
Vera Fuchs éisträichesche Gesandten
Jean-Louis Six, belsche Botschafter.

Ennen: D'Studenten aus dem

Lycée Nic Bieber mam Här Yves Schmartz

v.l.n.r.: _____

Erna Hennicot-Schoepges
Guy de Muiser

v.l.n.r.:

Jean Ferber
Fernand Diederich
Albert Hansen
(Vizepresident CM2GM)
Laurent Moyse
(President CM2GM)
Fernand Kartheiser
(Deputéierten)

v.l.n.r.: Danielle Zimmer, Enrôlés de Force Diddeleng
 Carole Mallinger-Kettel, *EdF Diddeleng*
 Hubert Braquet, *President EdF Diddeleng*
 Jos Armillei, *Keessier EdF Diddeleng*
 Edmée Anen, *Sekretäarin EdF Diddeleng*
 Norbert Sadler, *Vizepreident EdF Diddeleng*
 Marcel Berens, *Vizepresident Syndicat d'initiative*

v.l.n.r.: Jean Ney
 Pierre Simonis,
 Anne-Marie Meyer-Simonis

v.l.n.r. : Emile Back (Enrôlés de Force Wuermeldeng), Francis Malget (Enrôlés de Force Réiser), André Wolter: Parassistent, Edmond Ries: Dechen (Par Diddeleng St. Martin) Josef Vitali (Enrôlés de Force Diddeleng), Victor Steichen (Amicale Tambow)

Ee weesentlechen Beitrag zum Gelengen vun der Feier war der Chorale St. Martin Diddeleng ze verdanken ënnert der Leedung vun der Mme Monique Biren-Kettel (Foto) an der Mme Simone Schalz-Kirsch. Ob der Uergel war den Här Alessandro Urbano

Un eis Jongen "1940-45." Text a Musik: René Schmit

Moderato

1. Van do - bis huet dir misst go - en, wou dir glück-lech wart a fro',
 2. Aes sch - eu - nach Stonn ver - gän-gen, voll vun Frau - er a vu Léd,
 3. Fir misst Land nit dir ge - stur-wen, vill ze fre' an 'i - ni Schold

1. well an l'Welt wor dir ver-schle - en an huet font keng rich-leg Po'.
 2. so'ltt dir hén - lech do ze bën - gen wor dir op den Do't be - rít.
 3. Leit a frid - mer Erd be-grue - wen aot' we' d'FU-gung et huet wollt.

1. Jo we' desche huet dir misst dun - heu un ge' kleng le'f Hé - wecht tröck.
 2. Dann op á - mol ho'a l'var-ling-ren no des sche'-nen Hé - wechtsland,
 3. Herz-lech mer - ci mir sob - so - en fir all guite wat dir ge - dän.

1. da' sch net se' Fréd kont sachen-kon an Ze - frid - dea - hót a Glück.
 2. an et huet dun an s'm An - ran gin, an G'scht, sch d'Bru - der-band.
 3. & - re Wunsch an Herz mir dro - en "Let-zo-burg darf nie ver-gon".

Refr: La'-wen Herr-gott, schenk de Jon-gen d'ge'-weg Po' an Him-mels- fréd. Well et

wá - ran all ge - zwo - gen, an enger Zeit vu Kraiz a Léd.

A senger Usproch geet den Här Dechen Edmond Ries op déi däischer Säit vum 2te Weltkrich an.

Hien erënnert drun, datt esou munch daper Lëtzebuerger schwéier gepréift goufen wëll si trei zur Heemecht stongen. Vertrauen op Gott oder de Glawen un e gerecht Enn hu munncherengem Mutt, Kraaft an Ausdauer ginn vir déi schwéier Zäit vu Verfolgung, Prisong, Folter a KZ ze packen.

Hien erënnert drun, datt Hinzert, Natzweiler, Mauthausen, Sonnenburg, Auschwitz an Dachau d'Hell op dëser Welt waren fir vill onschëlleg Affer.

Hien war awer och voll des Luewes fir déi Organisatiounen déi bis haut nit midd gi sinn fir d'Erënnerung un déi schwéier Zäiten vu 1940 bis 1944 oprecht ze halen.

Hien huet passend Wieder fond fir deene Jugendlechen aus dem Lycée Merci ze soen fir hire Courage an hiren Asaz deen si bei dëser Feier ënner Beweis gestallt hunn.

Den Erny Lamborelle geet a senger Usproch virun allem op déi dramatesch Ereegnisser an, déi an der Nuecht vum 30. op den 31. Januar 1945 zu Sonnenburg (haut Slonsk) stattfonnt hunn.

Hien huet erklärt wéi sou 91 lëtzebuenger Jongen ënnert de Gefaangenen vu Sonnenburg waren, an engem Prisong dee massiv iwwerbeluecht war, wou ee Mangel un Hygien, Honger, Folter an Ernidderegung op der Dagesuerdnung stongen.

Hien huet opgekläert wéi onsënneg de Befehl war vun dësem Massemord kuerz irt Sonnebuerg konnt vun de Russe befreit ginn.

Hien huet déi grausam Aktioun beschriwwen bei deeër an der Zäit vun 4 Stonnen 819 Prisonéier kalbliddeg, feig an onschëlleg higeriicht goufen. Hie giong am speziellen op d'Schicksal vun deenen 2 Diddelenger Jongen Paul Clement an Marcel Jaminet an.

Hien huet awer och derzou opgeruff fir wachsam ze sinn, an am Virfeld alles ze ënnerhuelen, datt et nit méi zu esou Zoustänn ewéi deemools ka kommen.

Während der Gedenkfeier goufen d'Nimm vun den Affer virgelines an hinnen zu Éier goufen 91 Kärzen ugefaang 10 Schüler aus dem Lycée Nic Bieber hunn sech eng Éier draus gemaach fir heibäi mat ze maachen.

„Haut denke mer besonnesch un déi 819 jonk Männer déi an der Nuecht vum 30. op den 31. Januar 1945 zu Sonnenburg a Polen kalbliddeg, feig an onschëlleg aus dem Liewe gerappt goufen.

Ënnert hinnen waren, wéi mer elo just héieren hunn, och 91 Lëtzebuerger Jongen. Fir jiddereen vun hinnen gött elo eng Kärz ugefaang un der Flam vun der Ouschterkärz, déi e Symbol ass fir Oberstéiung an éiwegt Liewen.

Eis Jonge vu Sonnenburg ginn elo an alphabetescher Reihenfolleg opgezielt.

D'Kärze gi vu Schüler aus dem Lycée Nic Bieber ugefaang“.

Thaïs Paradella

Ben Bingen

Joyce van Kaufenbergh

- 1 Antony Leonard vu Weimerskierch, deemools 23 Joer al,
- 2 Baulesch Armand vu Pärel, 23 Joer al
- 3 Baum Pierre vu Rëmeleng, 21 Joer al
- 4 Becker Gustav vun Déifferdeng, 20 Joer al
- 5 Bernardy Jean-Paul vun Eischen, 20 Joer al
- 6 Birden Théophile vu Lëtzebuerg, 20 Joer al
- 7 Bley Joseph vun Houschent, 20 Joer al
- 8 Bonifas Philippe vun Nospelt, 22 Joer al
- 9 Braun Nicolas vun Déifferdeng, 24 Joer al
- 10 Busser Michel vu Lëtzebuerg, 21 Joer al
- 11 Christophory Ernest vu Mamer, 21 Joer al
- 12 Clement Pierre vu Lëtzebuerg, 24 Joer al
- 13 Cordier François vu Wanseler, 20 Joer al
- 14 Courte Michel vu Neihaischen, 24 Joer al
- 15 Ernest Léon vu Kënzeg, 22 Joer al
- 16 Ewen Victor vu Clierf, 22 Joer al
- 17 Faber Jean vu Garnich, 20 Joer al
- 18 Felten Léon vun Uewerpallen, 22 Joer al

„Mir sinn nach bluttjonk.

De selwechten Alter haten och déi Jongen déi haut virun 72 Joer brutal higeriicht goufen. Hinnen zu Éieren fänke mir elo Käerzen un“.

Mara Deloge

Laurent Welscher

- 19 Flesch René vu Rodange, deemools 20 Joer al
- 20 Franck Joseph vu Märel, 21 Joer al
- 21 Frieseisen Joseph vun Habscht, 22 Joer al
- 22 Gansen Joseph vu Lamadelaine, 21 Joer al
- 23 Gilbertz Mathias vu Bäerdref, 21 Joer al
- 24 Godefroid Hubert vun Esch-Uelzecht, 19 Joer al
- 25 Hansen Norbert gebuer zu Musson (B)
wunnhaft zu Uewerkuer 23 Joer al
- 26 Hayard François vu Niederkuer, 22 Joer al
- 27 Hommel Jean-Pierre vu Rippweiler, 22 Joer al
- 28 Hubert Roger vun Esch-Uelzecht, 23 Joer al
- 29 Jacoby Marcel vun Déifferdeng, 24 Joer al
- 30 Jaminet Marcel vun Diddeleng, 23 Joer al
- 31 Kaufmann Remy vun Hassel, 19 Joer al
- 32 Kies Fernand vun Helmseng, 22 Joer al
- 33 Koerner Raymond vun Déifferdeng, 21 Joer al
- 34 Koppes Theodore (genannt Dorri) vun Duelem,
21 Joer al
- 35 Koster Jean-Pierre vu Simmer, 22 Joer al
- 36 Krier Jean vun Hamm, 23 Joer al

*„Mir fänken elo Käerzen un fir drunn ze erënneren,
datt d’Jongen, déi deemools zu Sonnenburg brutal aus dem Liewe gerappt goufen,
bis haut nit vergiess sinn“.*

Claudia Weydert

Zoé Laurent

- 37 Linden Jean vu Lëtzebuerg, deemols 23 Joer al
- 38 Logelin Arthur vun Déifferdeng, 22 Joer al
- 39 Lucas Jean Albert vu Péiteng, 22 Joer al
- 40 Majerus Mathias vu Géisdref, 19 Joer al
- 41 Marnach Jean-Pierre vun Esch-Uelzecht, 22 Joer al
- 42 Mathieu Ernest gebuer zu Oklahoma USA, 23 Joer al
- 43 Mart Fernand vun Esch-Uelzecht, 20 Joer al
- 44 Mayer Albert vun Colmerbiérg, 23 Joer al
- 45 Mertz Léon vu Lëtzebuerg, 21 Joer al
- 46 Meyers August vun Esch-Uelzecht, 22 Joer al
- 47 Momper Paul vun Esch-Uelzecht, 21 Joer al
- 48 Neuens Albert vu Beetebuerg, 21 Joer al
- 49 Ney Nicolas vu Stengefort, 24 Joer al
- 50 Noel Alphonse vu Niederkuer, 22 Joer al
- 51 Noel Jean vu Rodange, 22 Joer al
- 52 Paul Clement vun Diddeleng, 21 Joer al
- 53 Perl Jean vu Remeleng, 23 Joer al
- 54 Perrard Joseph vu Péiteng, 23 Joer al

*„Mir fänke elo Käerzen un zu Éieren vun de Jongen
vu Sonnenburg, deenen e Liewen a Fridden an a Fräiheet nit vergonnt war“.*

Diana Granja

Lisa Zimmermann

- 55 Peiffer Jean-Pierre vun Esch-Uelzecht, deemools 22 Joer al
- 56 Pierret Nicolas vun Eischen, 21 Joer al
- 57 Pompermaier Lucien vun Esch-Uelzecht, 22 Joer al
- 58 Reding Jean-Pierre vu Grousbus, 21 Joer al
- 59 Reinesch Henri vu Woltz, 24 Joer al
- 60 Schmit Albert vum Kierchbiereg, 23 Joer al
- 61 Schmit Jules vu Lëtzebuerg, 23 Joer al
- 62 Schmitz Jean vun Huldang, 21 Joer al
- 63 Schmitz Nicolas vun Houschent, 22 Joer al
- 64 Schockmel François vun Uewerkuer, 22 Joer al
- 65 Scholtes Mathias vun Alschent, 21 Joer al
- 66 Schoos Joseph vu Péiteng, 23 Joer al
- 67 Schuller René vu Schuller, 21 Joer al
- 68 Schwartz Bernard vu Lëtzebuerg, 22 Joer al
- 69 Siebenbour François vu Medernach, 24 Joer al
- 70 Simon Aloyse vu Capellen, 24 Joer al
- 71 Steinbach Ferdinand vu Schëffleng, 23 Joer al
- 72 Steiver Marcel aus dem Pafendall, 24 Joer al
- 73 Striff Jean-Pierre vun Herber, 24 Joer al

*„Mir fänken elo Käerzen un zur Eier vun eise Jungen
vu Sonnenburg, deenen hir Dreem vum Liewen an der Nuecht vum 30. op den 31.
Januar 1945 brutal zerstéiert goufen“.*

Anna Perlic

- 74 Thekes Roger vu Gréiwemacher, deemools 22 Joer al
- 75 Thies Jean vu Boxer, 23 Joer al
- 76 Thill René vu Kayl, 20 Joer al
- 77 Thillmann Jean vun Hengescht, 20 Joer al
- 78 Trauffler Adolphe vun Esch-Uelzecht, 23 Joer al
- 79 Wagner Joseph vu Mamer, 22 Joer al
- 80 Wagner Marcel vun Esch-Uelzecht, 21 Joer al
- 81 Walmassoni François vu Rodange, 24 Joer al
- 82 Waltener Marcel vu Kayl, 19 Joer al
- 83 Weber Alex vu Rodange, 24 Joer al
- 84 Weber Marcel vu Folscht, 21 Joer al
- 85 Weiler André vu Lëtzebuerg, 23 Joer al
- 86 Weiler Jean-Pierre vu Clierf, 22 Joer al
- 87 Weimerskierch Ernest vu Lëtzebuerg, 22 Joer al
- 88 Weiss Eugène vun Déifferdeng, 22 Joer al
- 89 Wolter François vu Stengefort, 22 Joer al
- 90 Zahnen Pierre vun Huldang, 23 Joer al an
- 91 Zeimet Pierre vum Kierchbierg, deemools 19 Joer al

“Ech fänken Käerzen un fir ze weisen, datt et der Jugend vun haut nit egal ass wat viru méi ewéi 72 Joer geschitt ass, an datt d’Erënnerungen un déi schro Zäiten vun deemools nit duerfen vergiess gin”.

„Herrgott, Du bass Här iwwer Liewen an Doud. Schenk Du de Jonge vu Sonnenburg Gléck an Zefriddenheet an dengem Räich. Duerfir loosse mer bieden: Herrgott héier eis“.

„Herrgott erhéier eis“

„Mir denken awer haut och un all déi aner Affer vum 2. Weltkrich. Herrgott suerg Du derfir, datt si am Himmel dee Loun kréien deen hinnen op dëser Äerd nit vergonnt war. Duerfir loosse mer bieden: Herrgott héier eis“

„Herrgott erhéier eis“

„Och an eiser Zäit bleiwe vill Leit op der Welt nit vu Krich, Verfolgung, Misère a Leed verschount. Herrgott suerg Du derfir datt si de Mutt nit verléieren an datt se Mënsche begéinen déi een oppent Häerz fir Si hunn. Duerfir loosse mer bieden.: Herrgott héier eis“

„Herrgott erhéier eis“

„Loosse mer och un déi denken, déi nit midd ginn ëmmer erëm un dat ze erënneren wat vir u méi ewéi 72 Joer geschitt ass, an hir Komeroden vun deemools bis haut nit vergiess hunn. Härgott schenk Du hinnen weider Mutt a Kraaft fir nit op ze ginn a beloun si eng Kéier an der Éiwegkeet fir hiren onermiddlechen Asaz.

Amen“.

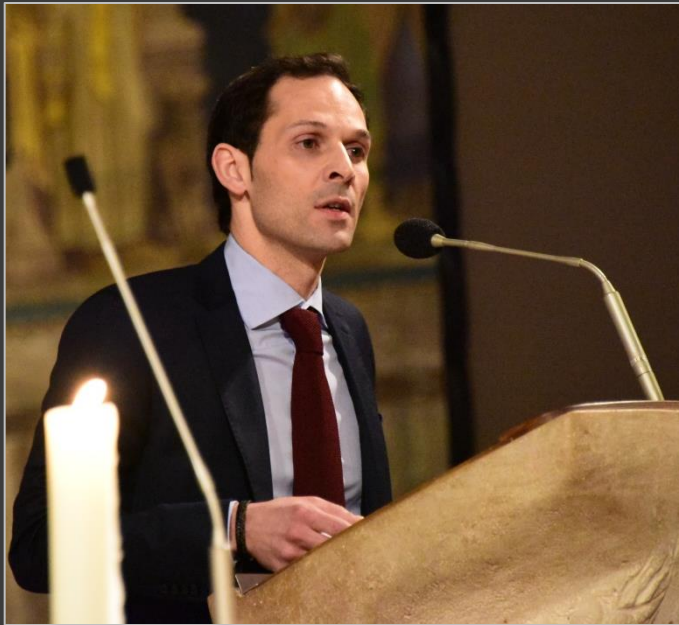

*„Matt déiwem Respekt verneige mir eis virun Deenen,
déi hirt Liewen fir Fridden a Fräiheet geaffert hunn“.*

Zum Schluss vun der Gedenkfeier huet de Buergermeeschter vun Diddeleng Dan Biancalana d'Wuert ergraff.

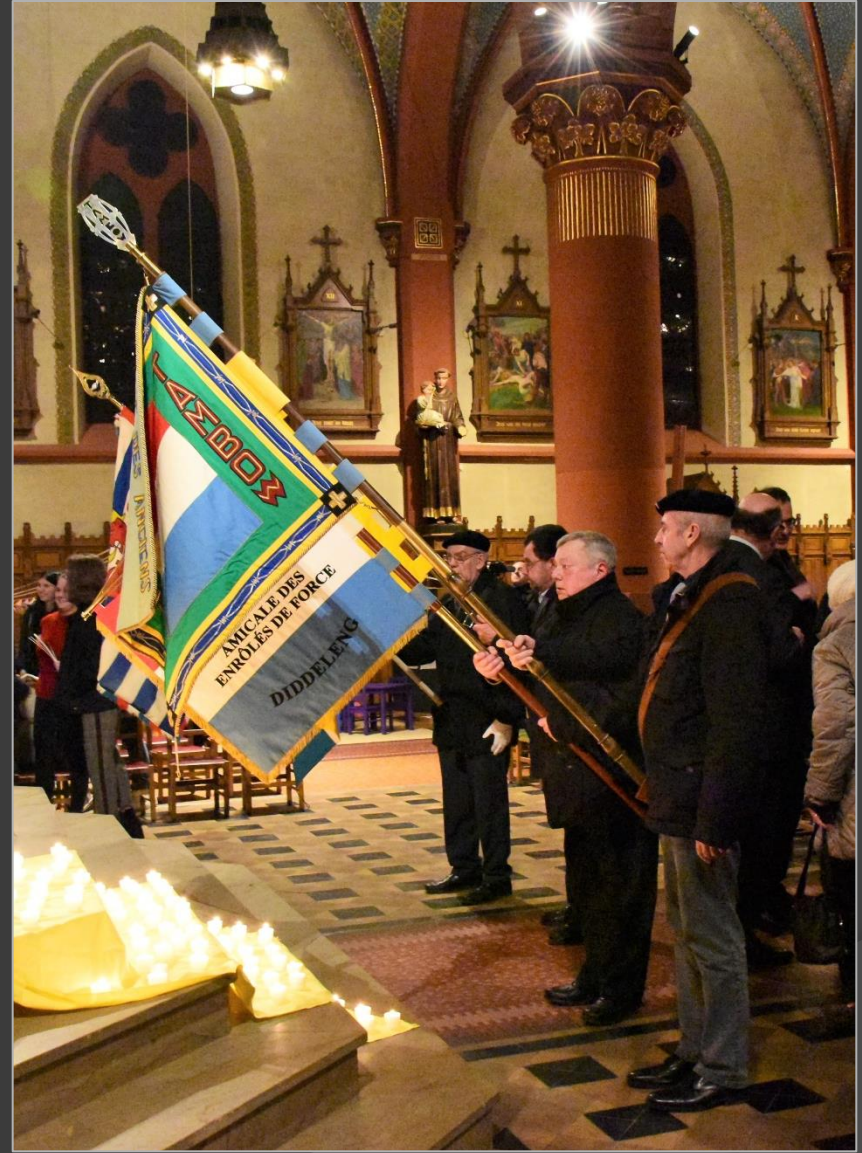
Hien seet vir un allem Merci:

- *Merci un éischer Plaz der Federatioun vun den Enrôlés de Force, datt dëst Joer d'Gemeng Diddeleng ausgewielt gouf fir dës Gedenkfeier ze organiséieren.*
- *Merci dem Schaffen-a Gemengerot déi voll a ganz hannert dësem Projet stoungen.*
- *Merci dem Här Dechen a senger Equipe, déi hiren Deel zum Geléngen vun der Feier bäigedro hunn.*
- *Merci den Éieregäscht an alle Leit, déi sech Zäit geholl hunn fir bei dëser Gedenkfeier derbäi ze sinn.*
- *Merci de Schüler aus dem Lycée Nic Biever mat hire Responsabelen, déi dëser Feier ee ganz besonnesche Charakter ginn hunn.*

„... O Du do uewen, deem séng Hand
Duerch d'Welt d'Natioune leet,
Behitt du d'Lëtzebuerger Land
Viru frieme Joch a Leed;
Du hues ons all als Kanner schon
De fräie Geesch jo ginn,
Looss viru blénken d'Fräiheetssonn,
Déi mir sou laang gesinn!“

Mat der Nationalhymne zum Schluss
vun der Feier geet de kierchlechen
Deel zu Enn.

E leschte Grouss vun de Fändelsdréier un hir Kommeroden vun deemols

*Den Här Ries am Gespräch mat
deene Jugendlechen . . . .*

*. . . a mam Vic Weber,
Caissier vun der Enrôlés de Force*

Merci der Gemeng Diddeleng, déi no der Commémoratiounsfeier op eng Receptioun op der Gemeng invitéiert hat.

Frank Rockenbrod, Guy de Muyser, Claude Elsen

Jim Schuler, Dan Biancalana

André Pletsch, Fernand Diederich, Vic Steichen

Yves Schmartz, Romain Zuang

Erny Lamborelle, _ _ _ _

*Anna Perlic, Joyce van Kaufenbergh, Mara Deloge, Thais Paradelle,
Diana Granja, Ben Bingen*

Jacques Dondelinger, Vera Fuchs, Josy Lorent

Jean Ney, Frank Rockenbrod, Claude Elsen

Jean Ney, Carlo Jones

Sr. Edith Kinsch, Mr & Mme Jos. Armillei - Schaich

Marie-Paule Kleyer, Eliane Steichen

Guy de Muyser, Frank Rockenbrod, John Marshall

Roger Feiereisen, Norbert Sadler, Hilde Minor, Margot Gras, _ _ _ _ _

Maisy Ginter, M.Jeanne Ferber

Mathias Mozek, Franis Malget _ _ _ _ _

Jim Schuler, Zeynaba Weber, Maisy Ginter

Jean Ferber

___, T. Stendebach

Norbert a M.P. Kleyer, Edmond Kieffer, Josy Lorent

*Vic Weber, Anne-Marie Meyer-Simonis, Pierre Simonis,
Vic Steichen*

*Mme Henriette Paul, Jos Moretoni,
Sonja Moretoni*

_____, Jos Moretoni, _____

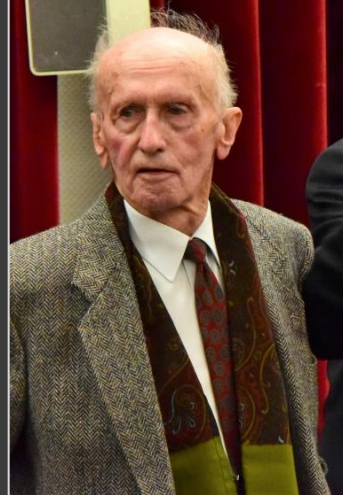
Emilia Oliveira, Edmée Anen

Marie-Jeanne Krieps, Gast Jacobs

Nicole Muller-Melchior, Edmond Kieffer

Marcel Goniva

Norbert Kleyer, Maisy Ginter

-----, *Maisy Ginter*

*Marie-Rose Kickert-Tibor, Tania
François, Marguy Braquet-Schalz*

Jos Moretoni, Erny Lamborelle, _ _ _ _ _

Guy de Muyser, Vic Steichen

Claude Thill, Hubert Braquet

M-J. Ferber, Eliane Steichen, M-P. Kleyer

Guy de Muyser, Vic Steichen, Jim Schuler

Claude Thill, Fernand Diederich, Téid Stendebach

Carlo Jones, Norbert Kleyer, M-P Kleyer, Jacqueline Kieffer

Antoinette Ney-Schuler

Erinnerung an die Slonsk-Opfer

Sonnenburg/Slonsk steht für eines der tragischsten luxemburgischen Kapitel während des Zweiten Weltkrieges. Die Befreiung des Gefangenenlagers im heutigen Polen durch die Rote Armee stand kurz bevor, da offenbarte das Naziregime nochmals seine hässliche, menschenverachtende Fratze: In der Nacht vom 30. auf den 31. Januar 1945 ließ die Wehrmacht 819 junge Männer im Alter zwischen 18 und 23 Jahren hinrichten, darunter 91 Luxemburger. Über vier Stunden sollte sich das Massaker hinziehen; als die sowjetischen Soldaten schließlich das Straflager in Sonnenburg erreichten, waren sie mit einem Bild von unvorstellbarer Grausamkeit konfrontiert. Gestern Abend nun wurde mit einer ergreifenden Zeremonie in Düdelingen, zu der der Verband der „Enrôlés de force“, das „Comité pour la mémoire de la deuxième guerre mondiale“, die Amicale der „Enrôlés de force“ Düdelingen und die Gemeinde Düdelingen geladen hatten, der Opfer jener schrecklichen letzten Januarnacht 1945 gedacht. *mas*

(FOTO: LEX KLEREN)